

www.standaard.be

Date : 13/04/2019
Page : --
Periodicity : Continuous
Journalist : Ysebaert, Tom

Circulation : --
Audience : 266367
Size : --

http://www.standaard.be/cnt/dmf20190413_04320859

Stad van kansen

Recyclagebedrijf Namé

De Nigeriaanse hoofdstad Lagos bruist van nieuwe economische activiteiten. Ook Belgische bedrijven zien er kansen.

Van onze redacteur Tom Ysebaert

Lagos zal volgens projecties tegen de eeuwwisseling 90 miljoen inwoners tellen. Het zou dan de grootste stad van de wereld zijn. De bevolkingsexplosie legt een zware druk op huisvesting, werkgelegenheid, onderwijs en gezondheid.

Tegelijk zijn de inwoners erg ondernemend. De stad vormt op zich al de zevende economie van Afrika, met een omzet van 90 miljard dollar. Zoals Wecyclers zijn er tal van bedrijven in Lagos: start-ups en kmo's die met een sociale insteek oplossingen uitdokteren voor de vele milieu- en samenlevingsproblemen.

Reden genoeg voor de Belgische organisaties Startups.be en Close the Gap om er een missie naartoe te sturen met een aantal Belgische bedrijven en organisaties, vergezeld door minister Philippe De Backer (Open VLD).

Yabacon Valley

In de wijk Yaba kwam de missie terecht in een broeihaard van technologiebedrijfjes, waardoor het de Yabacon Valley genoemd wordt. Veelbetekenend: Facebook en Google zijn er neergestreken.

Ook webwinkel Jumia, de Afrikaanse Amazon, zag het licht in Lagos. De ceo, Juliet Annamah, zegt 'dat Afrika de digitale revolutie niet mag missen.'

Nigerianen tonen zich erg ondernemend. Om hun inkomen aan te dikken combineren ze verschillende banen. Zo kan een vrouw zowel in een ziekenhuis werken als een zaak in pruiken hebben.

Khadijat Abdulakdir, een Nigeriaanse die jaren in België gewoond heeft, runt er de organisatie Digital African Women. 'We steunen zowat zeventig

beginnende bedrijven per jaar en daar zitten zowel internethandel, landbouw als een handeltje in kruiden of tomaten tussen.'

Maar de Nigerianen zelf waarschuwen voor te hooggespannen verwachtingen. De infrastructuur is lamentabel, stroompannes zijn dagelijkse kost, corruptie tiert welig op alle niveaus.

Kameroen eerst

Ook elders in Afrika duiken steeds meer bedrijven en organisaties op die mensen stimuleren en betalen om afval te verzamelen. 'Het is geweldig wat Wecyclers doet, maar wij zijn groter,' lacht Vlaming Roblain Namegni uit Kruibeké. Hij woont nu in Kameroen, het land van zijn roots, waar hij het recyclagebedrijf Namé leidt. 'We geven werk aan vijfhonderd mensen en kunnen honderd miljoen petflessen per jaar verwerken. Namé bestaat twee jaar en heeft veel geleerd van Wecyclers.

'Wij verzamelen en verwerken zelf. Waarom zouden we het afval afgeven aan een ander bedrijf dat er winst mee maakt?' Namé maakt er onder meer plastic riemen van, die rond kartonnen dozen of paletten gespannen worden. 'Die moesten we voordien invoeren in Kameroen. We werken ook samen met Coca-Cola en Nestlé, die ons betalen om in te zamelen en de bandjes van ons terugkopen. De vervuiler betaalt, heet dat.'

De 2.500 Kameroeners die verpakkingen binnenbrengen, krijgen daar ongeveer 100 euro per ton voor. 'Er slingert nog afval rond, maar er zal een tijd komen dat iederéén het opdraapt,' maakt Namegni zich sterk. Namé breidt weldra uit naar buurland Gabon.

Roblain werkte bij Unilever, de multinational die veel plastic verpakkingen op de markt brengt.

Goudmijn in oude gsm

En het blijft niet bij plastic. Ook de berg afgedankte elektronische apparaten als computers en mobiele telefoons groeit aan. Nigeria is hier een van de grootste invoerders van, goed voor zowat 300.000 ton. Maar ook vanuit de eigen markt circuleert er veel e-waste.

Laura Morel is een van de jonge stichters van Recy-Call, een sociale onderneming die mikt op de recyclage van oude mobiele telefoons en batterijen.

De *smeltwaarde* van een oude gsm in België bedraagt een luttel 70 eurocent. Dat bedrag is voor de Westerse consument te laag om het toestel in te leveren. In Afrika ligt dat anders. Voor vele Nigerianen is de 30 eurocent die je hier kunt bieden best een aardig bedrag. 'Zo krijgt het afgedankte toestel een waarde en wordt het niet langer gedumpt en verbrand met ander huishoudelijk afval.' Recy-Call is inmiddels van start gegaan in Rwanda en Oeganda. In Rwanda werden al enkele duizenden telefoons opgehaald die onder meer bij Umicore in Hoboken verwerkt worden. Het dichtbevolkte Nigeria lijkt een veelbelovende markt voor Morel.

Deze zogeheten *urban mining* is hét alternatief voor de klassieke ertswinning, schetst Morel. 'De primaire mijnbouw is schadelijk voor mens en milieu. Ze is ook per definitie eindig. In een ton gouderts zit maar 5 gram puur goud, in een ton gsm's 300 gram. Waarom dan goud en kobalt delven in ontwikkelingslanden, met alle problemen voor mens en milieu van dien, als deze massaal te vinden zijn in afgedankte apparaten?'